

ועדת אתיקה לאומית

קוד מכון האקומי להתנהגות ואתיקה מקצועית

נכתב באוגוסט 1993 ועודכן ב 1995, 2015, 2011 ו-2017

מבוא

קוד מכון האקומי להתנהגות ואתיקה מקצועית (להלן "קוד האתיקה") מורכב ממבוא והקדמה, וכן הקוד עצמו, המכיל אמות מידה אתיות ספציפיות. הקוד האתי מפרט כללי התנהגות עבור המטפלים והעוסקים בהאקומי (להלן "העוסקים בהאקומי"), תלמידים, בוגרים, מורים בכירים, מורים, אסיסטנטים, מארגנים ואנשי צוות אחרים בהתנדבות ובשכר. חיוני ליישום כללים אלה, שהעוסקים בהאקומי ואחרים יבינו כי יישום אמת מידה אתית עלול להשתנות בהתאם להקשר (ראו הקדמה). אמות המידה האתיות המנויות בקוד האתי אינן ממצות. העובדה שהתנהגות מסוימת איננה מתוארת באופן ספציפי בקוד האתי אין משמעותה שהתנהגות זאת בהכרח אתית או לא אתית.

היותך תלמיד/ה האקומי, בוגר/ת הכשרת האקומי, מטפל האקומי מוסמך, או עוסק בהאקומי, ו/או עבודה במעמד רשמי כמורה בכיר, מורה, אסיסטנט או מארגן האקומי מחייבת אותך לדבוק בקוד האתי של האקומי, ובחוקים ובנהלים המשמשים ליישומם. על תלמידי שיטת האקומי לדעת שוועדות רישוי ממלכתיות, בתי משפט וגופים ציבוריים אחרים עלולים ליישם לגביהם את הקוד האתי.

הקוד האתי תקף לגבי כל הפעילויות המקצועיות הקשורות לעבודה של העוסקים בהאקומי כולל עיסוי, אימון, טיפול אישי או קבוצתי, הוראה, הכשרה, אסיסטנטיות, הדרכה, ייעוץ וארגון. יש להבחין בין פעילויות במסגרת העבודה לבין התנהגותו הפרטית של העוסק בהאקומי, עליה הקוד האתי לא חל לרוב.

הקוד האתי נועד לספק אמות מידה של התנהגות מקצועית שניתנות ליישום על ידי מכון האקומי. ההכרעה אם העוסק בהאקומי הפר או לא הפר את הקוד האתי, אינה מכריעה בפני עצמה האם הוא או היא אחראיים מבחינה חוקית בבית משפט. הגדרת הפרות מסוג זה תלויה בחוק ולא בכללים האתיים. עם זאת, פעולה בקנה אחד עם דרישות הקוד האתי, או הפרתו, עלולות להיות קבילות כראיה בתביעות משפטיות מסוימות, בהתאם לנסיבות.

בתהליך קבלת החלטותיהם בנוגע להתנהגותם המקצועית, על העוסקים בהאקומי להתחשב בקוד האתי הזה, בנוסף לחוקי המדינה ולתקנות של ועדות הרישוי. במידה שהקוד האתי קובע סטנדרט גבוה יותר מהחוק, על העוסקים בהאקומי לעמוד בסטנדרט האתי הגבוה יותר. שימו לב כי דרישות חוקיות גוברות על קוד אתי מקצועי. ככל שנושא מסוים אינו מוסדר על ידי החוק והקוד האתי, על העוסקים בהאקומי לשקול חומר מקצועי נוסף כגון הקוד האתי של האיגוד הפסיכולוגי האמריקאי (APA), את צו מצפונם וכן להתייעץ עם אחרים בתחום.

הנהלים להגשת תלונה על התנהגות לא אתית, חקירתה ויישובה מתוארים בתהליך התלונות בנושא אתיקה של האקומי אשר מוצא אל הפועל על ידי ועדת האתיקה הבינלאומית של האקומי. המסמכים זמינים באתר www.hakomiinstitute.com. מטרת בירור במסגרת תהליך התלונות בנושא אתיקה היא לקדם פיתרון, תיקון, ריפוי וחינוך ולוודא שכל העוסקים בהאקומי, העובדים וצוות ההוראה, עומדים בדרישות הקוד האתי. הפעולות שמכון האקומי יכול לנקוט בשל הפרת הקוד האתי כוללות בקשת סליחה, הדרכה וחינוך לאתיקה. כשהנסיבות מתאימות תתכנה פעולות נוספות כגון ביטול הסמכה, או השעיה זמנית או קבועה של מעמד מורה, מורה בכיר, מארגן או אסיסטנט.

הקדמה

שיטת האקומי מציעה אופן טיפול ייחודי המוציא אל הפועל מערכת עקרונות מנחים (להלן: עקרונות האקומי) ואינטגרציה בין הגוף, הנפש והרוח ביישומם. העוסקים בהאקומי ממלאים תפקידים רבים כגון מטפל, מורה, מורה בכיר, אסיסטנט, מארגן, יועץ ומדריך. לכולם מטרה משותפת של מתן ריפוי והטבת איכות החיים עבור היחיד ועבור העולם. הקוד האתי של האקומי מספק מערכת ערכים משותפת שעליה העוסקים בהאקומי יכולים לבסס את עבודתם המקצועית.

קוד זה נועד לספק הן עקרונות כלליים והן כללי החלטה שיכסו את רוב המצבים בהם נפגשים העוסקים בהאקומי. מטרתו העיקרית של הקוד היא הגנה על רווחתם ושלומם של היחידים והקבוצות עימם העוסקים בהאקומי עובדים. אחריותם האישית של כל העוסקים בהאקומי היא לשאוף לסטנדרטים הגבוהים ביותר של התנהגות. העוסקים בהאקומי מכבדים ושומרים על זכויות אדם וזכויות אזרח, ואינם לוקחים חלק או תומכים ביודעין בפרקטיקות מפלות ולא הוגנות.

תקוותנו היא כי האנשים שכפופים לקוד זה יתנהגו ביושרה. עם זאת, אנו מבינים שלכולנו יש מגבלות, כולנו טועים, כולנו גורמים לנזק שלא במתכוון, וכולנו עיוורים לעתים לצלנו. הקוד האתי מתבסס על מצבים שגרמו בעבר כאב ונזק. הסטנדרטים האתיים שהוא מפרט מייצגים חוכמה משותפת ומהווים תזכורת לבחינה עצמית.

לשם פיתוחה של מערכת דינמית של סטנדרטים אתיים עבור התנהגותם במסגרת העבודה של העוסקים בהאקומי נדרשת מחויבות אישית למאמץ מתמשך להתנהג בצורה אתית; לעודד כנדרש התנהגות אתית של תלמידים, מודרכים, מועסקים וקולגות כמתבקש; ולהתייעץ בבעיות אתיות עם הזולת לפי הצורך. כל עוסק בהאקומי משלים, אך אינו מפר, את הערכים והכללים של הקוד האתי על סמך הנחיה פנימית השואבת מערכים אישיים, תרבות, הקשר וניסיון.

חובות ומחויבויות כלפי קליינטים

1. העוסקים בהאקומי יהיו מקצועיים בגישתם ובהתנהגותם, אחראים ביחסם עם קליינטים ועם תלמידים, נאמנים להסכמים וכן יעמדו בזמני פגישות.
2. העוסקים בהאקומי יימנעו ממתן טיפול האקומי או הכשרה ו/או הצגת חומר לימודי בזמן שהעוסק בהאקומי או הקליינט/תלמיד נמצא תחת השפעת אלכוהול או סמים.
3. א. העוסקים בהאקומי לא ייצרו אינטימיות מינית עם קליינטים או תלמידים וכן לא יציעו הצעות מיניות מפורשות או מרומזות לקליינטים או לתלמידים, במהלך טיפול אישי או קבוצתי, הכשרה או סדנה. העוסקים בהאקומי יסרכו לכל מהלך מיני מצד קליינטים או תלמידים.
3. ב. העוסקים בהאקומי לא יקבלו לטיפול אנשים עימם היו באיזו שהיא אינטראקציה מינית. העוסקים בהאקומי ימתינו את התקופה הנקובה בחוקי המדינה, ולא פחות משלוש (3) שנים, על פי המאוחר, לאחר סיום הקשר המקצועי לפני שייזמו אינטימיות מינית עם קליינטים או תלמידים לשעבר, וכן ימתינו לפני שיצרו קשר חברי עם קליינטים או תלמידים לשעבר, בהתאם לחוקי המדינה. בנוסף, העוסק בהאקומי יתייעץ עם קולגות או מדריך לפני שייזום קשר מיני ואז יפנה לתמיכה פסיכותרפויטית לשם בחינת הבדלי הכוחות כנדרש. על העוסק בהאקומי שמעורב בפעילויות כאלה מוטל הנטל להראות שלא היה שום ניצול, לאור כל הגורמים הרלוונטיים, כולל:

(1) משך הזמן שעבר מאז סיום הטיפול או ההכשרה;

(2) אופי ומשך הטיפול או ההכשרה;

(3) נסיבות הסיום;

(4) ההיסטוריה האישית של הקליינט או התלמיד;

(5) המצב הנפשי הנוכחי של הקליינט או התלמיד;

(6) הסיכוי להשפעה שלילית על הקליינט או התלמיד ועל אחרים, וכן

(7) קיומן של הצהרות או פעולות של המטפל במהלך הטיפול או ההכשרה שרמזו או הזמינו אפשרות של קשר מיני או רומנטי לאחר הסיום עם הקליינט או התלמיד.

3.ג. כאשר ישנה חלופה אמיתית, מורי האקומי ומורי האקומי בכירים (בסעיף זה: "מורי האקומי") ימליצו לכל תלמיד פוטנציאלי עמו יש להם תפקיד נוסף, כגון חברות או מערכת יחסים מינית, על הכשרה חלופית. כאשר אין אפשרות להכשרה אחרת, מורי האקומי יקבלו את התלמיד רק לאחר סינון זהיר, אשר לוקח בחשבון את תקנות המדינה, הגורמים המנויים בסעיף 3ב', והתייעצות עם מורים אחרים. מורי האקומי יסיימו מערכת יחסים תרפויטית עם תלמיד שהתקבל לפני תחילת ההכשרה. אם התלמיד התקבל להכשרה המורה/מורה בכיר יהיה אחראי לנהל את מערכת היחסים המקצועית וספק צוות חלופי לשם הדרכה והערכה של התלמיד.

4. העוסקים בהאקומי מציעים טכניקות הולמות של האקומי כולל מגע, רק לאחר שיש הבנה של גישה והסכמה של הקליינט/תלמיד. העוסקים בהאקומי מתחייבים לשמר תיעוד הולם של הסכמה בהתאם לחוקי המדינה.

5. העוסקים בהאקומי יבססו את החלטתם לחשוף פרטים על עצמם על טובתו של הקליינט. חשיפה עצמית מכוונת תתרכז בקליינט ותונע מצורך קליני, ומטרתה לא תהיה סיפוק צרכיו של העוסק בהאקומי.

6. העוסקים בהאקומי ישקלו את מגבלות כישוריהם וניסיונם לפני קבלת בקשות, או הענקה בפועל, של טיפול או שירותי הוראה לקליינטים/תלמידים פוטנציאליים. בנוסף, העוסקים בהאקומי יסרבו לעבודה מקצועית עבורה הם אינם מוכנים בצורה מספקת.

7. העוסקים בהאקומי יתייעצו עם קולגות או מדריכים באופן סדיר, כחלק בלתי נפרד מהקליניקה או מההכשרה שלהם, בעיקר כשעולה שאלה אתית. בהתייעצויות העוסקים בהאקומי יעמדו בהנחיות הסודיות המקצועית.

8. העוסקים בהאקומי יסיימו את השירותים המקצועיים ואת היחסים עם קליינטים/תלמידים כאשר שירותים אלה כבר לא נדרשים, או כבר אינם משרתים את הצרכים ואת האינטרסים של הקליינט/תלמיד.

9. למעט במצבים חריגים, העוסקים בהאקומי יפסיקו את מתן השירות רק לאחר התחשבות זהירה בכל הגורמים בסיטואציה ובהשלכות שליליות אפשריות. העוסקים בהאקומי אחראים למתן הפניות מתאימות ולמתן תמיכה לקליינטים/תלמידים בזמן סיום ומעבר.

10. העוסקים בהאקומי יסיימו את מתן השירות רק בשל סיבות צודקות והגיגיות כמפורט להלן:

א. מוכנות הקליינט ורצונו לסיים

ב. אובדן אמונו של הקליינט

ג. העדר תרומה נוספת לקליינט מהמשך מתן השירותים או כל סיום אחר הנראה לטובתו של הקליינט

ד. ראיה לניגוד אינטרסים בין העוסק בהאקומי לבין הקליינט/תלמיד או למצב שמאיים על מערכת היחסים

ה. הסתה על ידי הקליינט לבצע פעולות לא חוקיות, מזיקות, לא הוגנות או של הונאה

11. העוסקים בהאקומי יודיעו לקליינטים/תלמידים בהקדם (מינימום של חודשיים הודעה מראש, אם זה אפשרי) על כל הפסקה ארוכה או סיום צפוי של השירות. העוסקים בהאקומי יסייעו במעבר,

בהפניה או בהמשך השירות בהתאם להעדפות ולצורכי הקליינט/תלמיד ולהערכה המקצועית של העוסק בהאקומי.

12. העוסקים בהאקומי לא ינצלו את המערכות היחסים המקצועיות שלהם לצורך רווח אישי, בין אם כלכלי, אישי, מקצועי או לצורכי מחקר.

13. העוסקים בהאקומי יחזיקו בסטנדרטים הגבוהים ביותר בנוגע לזכויות אדם בסיסיות.

14. העוסקים בהאקומי יהיו מודעים ואחראים בנוגע לחוקים מקומיים ומדינתיים בקשר לעיסוק בפסיכותרפיה; ויעסקו במקצוע כשהם מייצגים את האקומי באופן מקצועי ובצורה מכובדת.

15. העוסקים בהאקומי שמעניקים שירותי טיפול מקוון, יהיו מודעים ואחראים בנוגע לחוקים מקומיים ומדינתיים ביחס לפרקטיקה של טיפול מקוון, לרבות כל דרישה להסכמה מדעת. במסגרת בחינת התאמת הקליינט לטיפול מקוון, העוסקים בהאקומי יתאמצו לקחת בחשבון גם את הנגישות של הקלינט לטיפול וגם את הרמה הנדרשת של טיפול על פי הנושאים שהקליינט הציג בטיפול. העוסקים בהאקומי יתעדכנו באשר באשר למדיניות מכון האקומי בנוגע לטיפול מקוון.

חובות ומחויבויות בנוגע לשמירה על סודיות

16. העוסקים בהאקומי יכבדו, יגנו וישמרו על חיסיון כל המידע שנצבר בפגישות אישיות ו/או קבוצתיות ובמסגרות של הכשרה.

17. העוסקים בהאקומי ישוחררו מן המחויבות המקצועית לסודיות רק באמצעות הרשאה בכתב על ידי הקליינטיים/תלמידים שלהם, דרישה בחוק, או צו בית משפט. אין לחשוף כל מידע מפגישות או מתיעוד של פגישות ללא הרשאה כראוי בכתב על ידי הקליינטיים/תלמידים. מידע זה יינתן רק בהתאם לאישורים הספציפיים שניתנו על ידי הקליינטיים/תלמידים. בנוסף, העוסקים בהאקומי מבינים כי אישור כללי, לא ספציפי, או בעל פה אינו מספק.

18. העוסקים בהאקומי ישמרו על האנונימיות של הקליינטיים/תלמידים כאשר הם משתמשים במידע לצורכי הוראה, מחקר והדרכה.

19. העוסקים בהאקומי יחייבו את כל מי שמשותף בטיפול קבוצתי או בפגישות הכשרה להגיע להסכמה, בכתב או בעל פה, אשר מכבדת ושומרת על סודיות המידע שנחשף בפגישות הללו.

20. העוסקים בהאקומי ישמרו על תיעוד מקצועי ראוי של כל פגישות האקומי עם קליינטיים, כולל שמות הקליינטיים ו/או הנוכחים, תאריכים, התשלום שנגבה, וכל רישום או תיעוד הדרוש על מנת לספק טיפול מקצועי הולם. בנוסף, העוסקים בהאקומי מסכימים לשמור על ביטחונן של רשומות אלו בהתאם להנחיות המדינה ו/או הנחיות הרשויות והגופים המתאימים.

21. העוסקים בהאקומי יקבלו אישור בכתב מדעת מקליינטיים/תלמידים לפני הקלטה או צילום של פגישה, ויסבירו את השימוש העתידי של הקלטת או הסרט ואת מגבלות הסודיות.

22. העוסקים בהאקומי ישתמשו במדיה חברתית תוך בחינה שקולה של האופן שבו תקשורת מסוימת משפיעה על הקשר הטיפולי. העוסקים בהאקומי יתעדכנו בחוקים והכללים הנוגעים לנושא.

23. העוסקים בהאקומי שמציעים שירותי טיפול מקוון, ישתמשו בפלטפורמות מאושרות על פי החוק האמריקאי (HIPAA). העוסקים בהאקומי יתעדכנו באשר לשינויים הנוגעים לסודיות שירותי טיפול מקוון.

חובות ומחויבויות כלפי המקצוע

24. העוסקים בהאקומי יציגו ביושר ובדיוק את היקף ההכשרה, ההסמכה והניסיון שלהם בעבודת האקומי בכתב ובעל פה. בנוסף, העוסקים בהאקומי יבהירו את מעמדם כתלמיד, בוגר הכשרה, מטפל מוסמך, מורה או מורה בכיר בהתאם להנחיות שאושרו על ידי מכון האקומי.

25. העוסקים בהאקומי יודאו כי ההצהרות בכתב ובעל פה המשמשות לפרסום, תיאור או הסבר של השירותים ושל פסיכותרפיה בשיטת האקומי האקומי לא:

א. ייצרו ציפיות לא מוצדקות בנוגע לתוצאות או תועלת

ב. יציגו מצג שווא בנוגע לרמת הכשירות, ההכשרה או ההסמכה

ג. יצהירו או ירמזו לעדיפות על פני שיטות או מודלים אחרים של טיפול

ד. יצהירו או ירמזו לעדיפות על אחרים שעוסקים בהאקומי

26. העוסקים בהאקומי ייתנו קרדיט, כאשר זה ראוי, ליוצרי רעיונות וטכניקות חשובים המשמשים לטיפול ולהוראת האקומי.

27. העוסקים בהאקומי יבינו ויעסקו בפסיכותרפיה בשיטת האקומי ברוח העקרונות ועל פי קוד זה. בנוסף, העוסקים בהאקומי מתחייבים לבקש הדרכה וליווי כאשר הם חווים אי-בהירות או קושי בפירוש מה מהווה התנהגות אתית.

28. העוסקים בהאקומי יצרו קשר באופן ישיר, בונה וחיובי, עם כל חבר בקהילת האקומי שלגביו יש לעוסק בהאקומי חשש כי פעולות או הצהרות שלו/שלה עלולות להתנגש עם הקוד האתי או עם עקרונות האקומי. אם הפניה לא מניבה פתרון משביע רצון, העוסק בהאקומי יכול לפנות לוועדת האתיקה הבין-לאומית של האקומי כדי התייעץ כיצד להמשיך. בנוסף, העוסק בהאקומי מבין את המגבלות של תהליך זה לאור המחויבות לשמור על סודיותם של הקליינטים/תלמידים.

29. העוסקים בהאקומי יעזרו למכון האקומי באכיפת הקוד האתי וישתפו פעולה באופן מלא בחקירת הפרות אפשריות. העוסק בהאקומי יגיש תגובה בכתב לכל טענה או שאלה בנוגע להפרה אתית מצידו/ה, או שידועה לו/לה, או שיש לו/לה מידע רלוונטי לגביה. בנוסף, העוסקים בהאקומי מבינים שתגובה זו בכתב צריכה להינתן תוך עשרה (10) ימים לאחר יצירת הקשר הרשמי עימם על ידי מכון האקומי, ועדת האתיקה הבין-לאומית או נציגיהם המוסמכים או אנשי צוותם.

חובות ומחויבויות כלפי עמיתים

30. העוסקים בהאקומי יימנעו משידול קליינטים של עמיתיהם, בין אם עמיתיהם עוסקים בהאקומי או מטפלים בשיטות ריפוי אחרות.

31. העוסקים בהאקומי יעודדו תקשורת הולמת בין קליינטים פוטנציאליים ומטפלים נוכחים או קודמים אחרים שלהם, ובמקרים המתאימים גם הפסקת טיפול, לפני שיקבלו על עצמם אחריות מקצועית.

32. העוסקים בהאקומי ישרתו את עמיתיהם בעת היעדרם או בחירום בכך שיתנו את אותו שירות הולם וייתחסו לקליינטים של עמיתיהם כאילו היו שלהם.

33. העוסקים בהאקומי יימנעו ממתן טיפול/הכשרה לאנשים עימם יש להם ריבוי תפקידים (המוגדר כביצוע מספר תפקידים עבור אותו אדם) היכול להשפיע על האיכות, האובייקטיביות או היעילות של עבודתם או העלול לגרום נזק בכל דרך שהיא. כיוון שמבנה ההכשרה והסדנאות של האקומי לעתים

קרובות יוצרים ריבוי תפקידים ולכן ישנו פוטנציאל גבוה לניגוד עניינים, העוסקים בהאקומי מתחייבים להיות זהירים במיוחד בנוגע לריבוי תפקידים המערב קליינטים בעבר או בהווה, תלמידים, חברים, בני משפחה או עמיתים. בהינתן שריבוי תפקידים בהכשרה ובקהילה הינו לעיתים קרובות בלתי נמנע, העוסקים בהאקומי מתחייבים להיות רגישים להבדלי הכוח האמיתיים או המיוחסים להם; להיות אחראיים להבאת נושאים בעייתיים פוטנציאליים למודעותם של המעורבים בעניין; ולהיות נגישים לעיבוד הנושאים במידה סבירה עם המעורבים.

34. העוסקים בהאקומי ישימו את האינטרסים ואת הרווחה הנפשית של הקליינטים/תלמידים שלהם מעל לאינטרסים שלהם עצמם, וכאשר זה רלוונטי, מעל אלה של מעסיקים, משפחה, או אחרים העולים לשאוף להשפיע על מהלך הטיפול באופן שאינו הולם.

35. העוסקים בהאקומי יבטיחו את עצמאותם המקצועית ואת היושרה שלהם בכך שימנעו ממצבים שיכולים ליצור ניגוד אינטרסים אמיתי או למראית עין בקשריהם עם קליינטים/תלמידים. העוסקים בהאקומי יידעו את הקליינטים/תלמידים על כל ניגוד אינטרסים פוטנציאלי.

36. העוסקים בהאקומי לא יקבלו כל תגמול, הנחה, או עמלה עבור טיפולי האקומי או הכשרה מלבד התשלום לו הם זכאים. כמו כן, העוסקים בהאקומי לא ישלמו, יציעו או יבטיחו כל סוג כזה של תגמול, הנחה או עמלה עבור שירותים מהקליינטים/תלמידים אם השירותים הללו ינצלו את הקליינט/תלמיד בדרך כלשהי.

37. העוסקים בהאקומי יכירו בפוטנציאל האינהרנטי ליצירת ריבוי תפקידים וניגוד אינטרסים כאשר סחר חליפין משמש כאמצעי תשלום. אם נעשה שימוש בסחר חליפין כתשלום עבור שירותים מקצועיים, העוסק בהאקומי אחראי לוודא שהקליינט/תלמיד אינו מנוצל בכל דרך שהיא ויבצע את הפעולות הבאות: יתעד את ערך השוק של כל השירותים והטובין המוחלפים; יתעד וידווח על ערך השוק של השירותים/טובין לצורכי מס הכנסה ולצורכי רשומות; כאשר זה אפשרי, יערב צד שלישי ניטרלי לנהל או לפקח על החליפין.

העוסקים בהאקומי מתחייבים שהם קראו והבינו את הוראות הקוד הזה.

הן מייצגות את אמות המידה אליהן שואפים העוסקים בהאקומי ושהן הם מצייתים כמיטב יכולתם. יתרה מזו, העוסקים בהאקומי מסכימים לשאת באחריות כלפי עמיתיהם בגין כל חריגה מאמות מידה אלו. מחויבותם של העוסקים בהאקומי להוראות קוד זה שרירה וקיימת כל עוד הם בוחרים להיות משויכים למכון האקומי או מבקשים הכרה כמטפל, עוסק, מורה, מורה בכיר, או מארגן האקומי. אם מטפל האקומי בוחר להגביל את השתייכותו למכון האקומי או לשחרר את עצמו מהוראות קוד זה, הוא/היא מתחייב לספק הודעה בכתב מיידית למכון האקומי ולציית להוראות הקוד למשך תשעים (90) ימים נוספים, על מנת לאפשר את השלמת פרישתו מן המכון עד סופה.